Leščić, Jelica. Univerzalna decimalna klasifikacija : priručnik za knjižničare i shema za narodne knjižnice Zagreb : Dominović, 2012.

Majlinger-Tanocki, Inge

Source / Izvornik: **Knjižničarstvo, 2013, 17, 159 - 161**

Journal article, Published version
Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:206:899052

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

RGISKO - Repository of the City and University Library Osijek

LEŠČIĆ, JELICA. UNIVERZALNA DECIMALNA KLASIFIKACIJA : PRIRUČNIK ZA KNJIŽNIČARE I SHEMA ZA NARODNE KNJIŽNICE. ZAGREB : DOMINOVIĆ, 2012.

Inge Majlinger Tanocki
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
ingem@gskos.hr

U izdanju Naklade Nediljko Dominović, Zagreb u 2012. godini objavljena je knjiga *Univerzalna decimalna klasifikacija: priručnik za knjižničare i shema za narodne knjižnice*, ISBN 978-953-6006-18-2, autorice Jelice Leščić.

Priručnik za knjižničare Univerzalna decimalna klasifikacija sadržava u sebi i shemu za narodne knjižnice te naglašava vještine koje knjižničar mora imati kako bi bio u mogućnosti obavljati svoj posao na najbolji mogući način. Dakle, u knjizi se naglašavaju važni aspekti potrebni za sadržajnu i predmetnu obradu. Isto tako knjiga daje opis sadržajne obrade i predmetnog označivanja koji se isključivo ograničava na narodne knjižnice. Ovaj priručnik namijenjen je svim knjižničarima zaposlenima u narodnim knjižnicama koji se u svom djelokrugu rada bave sadržajnom i predmetnom obradom.

Priručnik ima 204 stranice i sadržajno je podijeljen u četiri velike cjeline: **1. Sadržajna obrada; 2. Knjižnične klasifikacije općenito; 3. Univerzalna decimalna klasifikacija; 4. Predmetno označivanje.**

Uz nabrojane velike cjeline u priručniku se nalaze Uvod, Rječnik, Bibliografija, Predmetna kazala te izvod iz Univerzalne decimalne klasifikacije : shema za narodne knjižnice.

Svako poglavlje započinje ključnim teorijskim uvodom vezanim za određenu temu u poglavlju.

je značajno, s praktičnog gledišta, što autorica u svakom poglavlju sažeto objašnjava temu poglavlja i tako navodi na pravilno postupanje knjižničara prilikom sadržajne i predmetne obrade.

215

broj bibliografske jedinice

Nakon uvodne bilješke u kojoj autorica ukratko daje presjek tema cijeloga priručnika, prva cjelina priručnika pod nazivom **Sadržajna obrada** započinje osnovnim pojmovima sadržajne analize knjižnične građe i koncepta sadržajne obrade.

Drugo poglavlje **Knjižnične klasifikacije općenito** obrađuje temu na nekoliko razina, a to su prikazi klasifikacijskih sustava općenito, prikazi klasifikacijskih tablica, opisi velikih klasifikacijskih sustava koji se primjenjuju u narodnim knjižnicama. Tako autorica navodi, uz jezgrovit prikaz, Fasetne klasifikacije (klasifikacija s dvotočjem; Blissova bibliografska klasifikacija) i Enumerativne klasifikacije (Deweyjeva decimalna klasifikacija; klasifikacija Kongresne knjižnice). Autorica uz navedene klasifikacijske sustave daje pregled glavnih skupina i stručnog područja navedenih klasifikacija.

Uz svaki opisani klasifikacijski sustav autorica navodi mrežnu adresu na kojoj se mogu dobiti detaljnije informacije o navedenim sustavima.

Treći dio priručnika pod nazivom **Univerzalna decimalna klasifikacija** podijeljen je u nekoliko kraćih poglavlja kako bi se što jasnije i preciznije objasnila UDK klasifikacija, koja je najrasprostranjenija u hrvatskim narodnim knjižnicama. Ovo poglavlje nastavlja s objašnjavanjem sadržajne obrade UDK klasifikacijom u sljedećim poglavljima: Općenito i povijest, UDK konzorcij, UDK u Hrvatskoj, Značajke UDK, Primjena UDK, Automatsko klasificiranje, Abecedno predmetno kazalo, UDK i signatura, UDK i predmetnice, UDK i tezaurus, Normativna datoteka.

Posebnu podskupinu ove velike cjeline čine formati za strojno čitljivo klasificiranje: UNIMARC i MARC 21 te struktura UDK s pomoćnim i glavnim tablicama.

Vrlo je važno što je autorica uz svaki posebni dio koji obrađuje dala primjer koji ima funkciju pojašnjenja teme koju obrađuje.

Četvrti dio priručnika **Predmetno označivanje** započinje definiranjem pojma predmetnoga označivanja i opisa prakse predmetnoga označivanja općenito. Nadalje, autorica upućuje na to koja knjižnična građa podliježe sadržajnoj obradi te na izvore za utvrđivanje predmeta publikacije. Ukratko je opisano koji se veliki predmetni sustavi koriste u knjižnicama, a zatim je podrobnije dan presjek predmetnih sustava u Hrvatskoj. Automatsko predmetno označivanje i predmetno označivanje općenito jezgrovito opisuje teorijske pojmove *indeksiranja, predmetne jedinice, predmetne odrednice* te objašnjava temeljne i važne postupke koje knjižničar treba primjenjivati prilikom predmetne obrade. Nadalje, autorica navodi vrste predmetnih odrednica koje

se mogu izraditi za predmetnu obradu knjižne građe. Svaka vrsta predmetne odrednice objašnjena je primjerom te navodom u kojem se UNIMARC polju izrađuje.

Primjenu predmetnoga označivanja autorica objašnjava primjerima u formatima za strojno čitljivo predmetno označivanje UNIMARC i MARC 21. Normativna kontrola teorijski objašnjava praksu izrade i održavanja indeksnih naziva za građu koja podliježe predmetnomu označivanju. Smjernice za izradu predmetnih preglednih kataložnih jedinica uz odabrane primjere jezgrovito objašnjava koncept normativnih datoteka. Autorica se posebno osvrnula na predmetno označivanje književnih tekstova, koje je također potkrijepila primjerima, a na kraju ovoga opsežnog poglavlja definirala je pojam *tezaurusa* te uz primjere pojasnila vrste tezaurusa i kako se trebaju koristiti u knjižničarskoj praksi.

Kratkim zaključkom autorica sažima sve prikazano te, kako je već prethodno navedeno, priručnik zaključuje dodacima: Rječnik, Bibliografija, Predmetno kazalo te izvodom iz Univerzalne decimalne klasifikacije: shema za narodne knjižnice.

Priručnik je izrazito sadržajan i koristan, naročito za knjižničare u narodnim knjižnicama, ne samo zbog činjenice da metodički objašnjava područje rada sadržajne i predmetne obrade, već i stoga što daje pregledan te koristan rječnik stručnih pojmova vezan za sadržaj priručnika.